



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **L. P.**
zastoupen JUDr. Petrem Kocurem, advokátem
sídlem Osvobození 829, 735 14 Orlová - Lutyně

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 2. 2023, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 2. 2023, č. j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 5 400 Kč, k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Kocura, advokáta se sídlem Osvobození 829, Orlová - Lutyně, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 18. 4. 2023 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 2. 2023, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná změnila své prvostupňové rozhodnutí tak, že se žalobci od 10. 3. 2023 odnímá invalidní

důchod pro invaliditu I. stupně, který byl vyplácen na základě předběžně vykonatelného prvostupňového rozhodnutí.

2. V žalobě žalobce napadenému rozhodnutí vyčítá, že jeho zdravotní stav nebyl zhodnocen správně a byla porušena ustanovení § 39 zák. č. 155/1995, zákona č. 500/2004 Sb. i odpovídající ustanovení prováděcí vyhlášky. Zdravotní stav žalobce se nezměnil, což doložil lékařskými zprávami, které podle žalobce podporují jeho přesvědčení o jeho zdravotním stavu, který snižuje pracovní schopnost nejméně o 70 %.
3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení a uvedla, že na svých argumentech zcela setrvává.
4. Ve věci proběhla dvě jednání, u druhého z nich oba účastníci s ohledem na závěry posudku MPSV (viz níže) navrhli zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 16. 2. 2023 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav. Žalobce je vyučen jako mechanik opravář, pracoval jako provozní zámečník. V roce 2019 byl uznán invalidním v I. stupni. V roce 2021 byla mu byla invalidita zvýšena na III. stupeň po neurochirurgické intervenci na páteři. Následně u žalobce proběhla v roce 2022 kontrolní lékařská prohlídka posudkovým lékařem OSSZ Karviná se závěrem, že u žalobce je dána invalidita I. stupně pro pokles pracovní schopnosti o 40 %. Žalovaná proto prvostupňovým rozhodnutím snížila žalobci výši invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.
7. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. V rámci námitkového řízení žalovaná nechala zpracovat posudek lékařem posudkové služby ČSSZ, který dospěl k závěru, že posudek vyhotovený pro prvostupňové rozhodnutí neobstojí, neboť u žalobce došlo ke dni námitkového řízení k zániku invalidity pro pokles pracovních schopností „pouze“ o 30 %.
8. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí MPSV, aby se posudková komise zabývala procentní mírou poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí. V posudku ze dne 23. 8. 2023 se posudková komise v Ostravě ztotožnila se závěry posudkového lékaře ČSSZ, co se týká rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobce (postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb.) a jejího zařazení. Ztotožnila se rovněž se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti 30 %. K žalobním námitkám týkajícím se zdravotního stavu žalobce posudková komise uvedla, že žalobce absolvoval v roce 2021 operační zákroky bederní a krční páteře. V návaznosti na tento zákrok byl zhodnocen i posudkovým lékařem OSSZ pokles jeho pracovních schopností ve výši 70 %, nicméně s předpokladem zlepšení jeho zdravotního stavu. Tento předpoklad se podle posudkové komise naplnil a vedl posudkovou komisi k závěru, že žalobce není nadále invalidní. Krajský soud si následně vyžádal, i s ohledem na námitky žalobce, doplnění posudku posudkovou komisí, a to zejména vysvětlení, proč středně těžký syndrom L5, který byl zjištěn u žalobce, podřazuje pod lehké funkční postižení.

Dále aby posudková komise vysvětlila a rozlišila lehké a středně těžké postižení, aby uvedla, zda rozporuje závěry lékařů MUDr. S. a MUDr. M. (s případnými důvody nesouhlasu). Dále krajský soud požádal o vysvětlení možného poškození nervu s ohledem na zjištění z EMG ze dne 8. 6. 2023, které konstatuje „málo reinervací“. V neposlední řadě měla posudková komise zodpovědět, zda posudkový závěr je v rozporu se závěry výše uvedených ošetřujících lékařů. V doplňujícím posudku ze dne 18. 10. 2023 se posudková komise vyjádřila k namítaným nedostatkům původního posudku, setrvala však na svých závěrech. K posouzení středně těžkého syndromu L5 posudková komise uvedla, že nemá oporu v objektivních klinických vyšetřeních v neurologické ambulanci. O středně těžké funkční postižení se nejedná, neboť nejsou prokázána kritéria k příslušné položce prováděcí vyhlášky (kapitola XIII, oddíl E, položka 1c). Výsledek EMG je jedním z pomocných vyšetření, neshoduje se však s objektivními nálezy v odborných ambulancích. K možným rozporům se závěry lékařů MUDr. S. a MUDr. M. posudková komise uvedla, že tyto nerozporuje, neboť i tyto prokazují shodné závěry, ke kterým dospěla posudková komise, tj. že kořenová symptomatologie není prokázána. Nález EMG poukazující na málo reinervací znamená, že dochází k pomalému dorůstání nervu, což je po neurologických operacích běžné a nelze hovořit o poškození nervu, neboť tento neprokazuje klinicky funkčně významný neurologický nález, nezpůsobuje kořenovou symptomatologii. K poslednímu dotazu soudu posudková komise uvedla, že není v rozporu se závěry ošetřujících lékařů, neboť v nálezech neurochirurga se konstatuje, že nejsou na končetinách přítomny parésy ani motorický zánik, což je ve shodě s konstatováním, že není přítomná kořenová symptomatologie. Se závěry posudkové komise nesouhlasil žalobce, zejména v otázce rozporu posudkového závěru s nálezem z vyšetření EMG, ze kterého vyplývá, že žalobce „trpí středně těžkým chronickým kořenovým syndromem L5 vlevo, málo inervací.“ Na toto vyšetření navazuje závěr neurologa MUDr. M. o „kořenové iritaci L5 sin“. Krajský soud si proto vyžádal revizní posudek posudkové komise MPSV v Brně. Ta se v revizním posudku ze dne 14. 5. 2024 po rekapitulaci vyšetření žalobce uvedla, že dřívější přiznání invalidního důchodu pro III. stupeň není zcela v souladu s legislativou, připustila, že v praxi se toto děje. K samotnému aktuálnímu posouzení uvedla, že zdravotní stav žalobce je na pomezí mezi nepřiznáním invalidity a stanovením invalidity I. stupně, přičemž posudková komise MPSV v Brně se přiklonila k přiznání invalidity, a to s odůvodněním, že stav po operaci sice odstranil či zmírnil akutní obtíže, přetrvává nadále dráždění nervového kořene L5, které je vysvětlitelné i dle nálezů zobrazovacích metod. Za této situace je žalobce schopen vykonávat pouze lehčí manuální práce s omezením v rámci režimu tzv. diskopatů, což vylučuje řadu činností a pozic. Bez přiznání invalidity by reálně nebylo možné tato omezení dodržet a bez těchto omezení by výkon práce představoval zvýšené riziko zhoršení zdravotního stavu. Závěrem uvedla, že žalobce nelze považovat za adaptovaného a jeho zdravotní stav nelze považovat za stabilizovaný, pokud by výkon práce vedl ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 40 %. K rozhodné změně zdravotního stavu došlo ke dni 30. 5. 2022 a posudek byl vydán s trvalou platností.

9. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především

na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

10. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
11. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikované posudky. Z jejich obsahu vyplývá, že posudkové komise jednaly a rozhodovaly v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Právě revizní posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a tento posudek již nevzbuzuje žádné pochyby. Na základě toho revizní posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 40 %, vyjádřila se k datum změny invalidity i platnosti posudku (trvalá platnost).
12. Za tohoto stavu soud uzavírá, že jelikož zdravotní stav žalobce byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala na základě provedeného posudku lékaře posudkové služby ČSSZ za zjištěný žalovaná, je její rozhodnutí vadné pro chybně zjištěný skutkový stav, a

v důsledku toho nezákonné. Soud na základě výše uvedeného revizního posudku dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v I. stupni, kdy jeho pracovní schopnost poklesla o 40 %, a to od 30. 5. 2022, s platností trvalou.

13. Žaloba je tedy důvodná a soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. „[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.“ Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil. V dalším řízení je pak žalovaná povinna (ve shodě s ustanovením § 78 odst. 6 s. ř. s.) zahrnout výše uvedený posudek posudkové komise MPSV v Brně mezi podklady pro nové rozhodnutí a podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalována vázána právním posouzením krajského soudu o stupni invalidity žalobce.
14. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Náklady řízení žalobce představují odměnu za zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 1 000 Kč, podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za čtyři úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení, sepsání žaloby, vyjádření a účast u jednání podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky, čtyřikrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky. Dále je nákladem žalobce náhrada za ztrátu času advokáta v rozsahu 2 půlhodin ve výši 100,- Kč za každou započatou půlhodinu dle § 14 odst. 3 vyhlášky. Celkem tedy náklady řízení činí 5 400 Kč. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovení § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovení § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 24. července 2024

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně